

Brüssel, 12. juuni 2024
(OR. en)

11121/24

FISC 136
ECOFIN 708
ONU 77

MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Delegatsioonid
Teema:	Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni rahvusvahelise maksukoostöö raamkonventsiooni volituste kavandi koostamise ajutise komitee esimene koosolek (New York, 26. aprill – 8. mai 2024) – Teave eesistujariigilt

Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni rahvusvahelise maksukoostöö raamkonventsiooni volituste kavandi koostamise ajutise komitee esimene istungjärk

(New York, 26. aprill – 8. mai 2024)

Teave eesistujariigilt

1. ÜRO Peaassamblee võttis oma 22. detsembril 2023 toimunud 77. istungjärgul vastu resolutsiooni 78/230 „Kaasava ja tõhusa rahvusvahelise maksukoostöö edendamine Ühinenud Rahvaste Organisatsioonis“. Resolutsioon võeti häälteenamusega vastu ja seda toetasid laialdaselt arengumaad, eelkõige Aafrika riikide rühm ja G77. Selles kirjeldatakse ÜRO rahvusvahelise maksukoostöö raamkonventsiooni loomise protsessi.

2. Uue mitmepoolse maksukonventsiooni eesmärk on luua tõhusam ja kaasavam rahvusvaheline maksusüsteem, mis vastaks paremini arengumaade vajadustele, edendaks läbipaistvust ning tagaks, et kõik riigid on ülemaailmse maksupoliitika ja -normide kehtestamisel ning tegevuskavade koostamisel võrdsed. Selle tegevuse eesmärk on kõrvaldada olemasoleva rahvusvahelise maksukoostöö süsteemi tajutav tasakaalustamatus ja puudused.

3. ÜRO mandaadile tuginedes koostab rahvusvahelise maksukoostöö raamkonventsiooni volituste kavandi liikmesriikide juhitud, avatud ajutine valitsustevaheline komitee. Ajutine komitee pidas oma korraldusliku koosoleku 20.–22. veebruaril 2024 New Yorgis. Ülesandeks tehtud töö tegemiseks kavandati kaks sisulist koosolekut: esimene 26. aprillist kuni 8. maini 2024 ja teine 29. juulist kuni 16. augustini 2024 New Yorgis, mille toimumise ajaks tuleks töö lõpule viia. Läbirääkimised konventsiooni teksti üle jätkuvad järgmises etapis.

4. Belgia eesistumise ajal jälgis maksuküsimuste töörühm (kõrgetasemeline koosseis) korrapäraselt ÜRO protsessi arengut ning koordineeris Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide seisukohti nõukogus. Eesistujariik Belgia tegi ettepaneku liidu ja selle liikmesriikide nimel võetava seisukoha kohta ning võttis ühise seisukoha saavutamiseks arvesse kõiki liikmesriikide seisukohti. Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide nimel võetav seisukoht ajutise komitee esimeseks sisuliseks koosolekuks kiideti heaks 25. aprillil 2024¹. Seisukoht toetab tugevat rahvusvahelise maksukoostöö raamistikku ÜRO raames, et tagada õiglane, kaasav ja tõhus ülemaailmne maksusüsteem. Seisukohas rõhutatakse, kui oluline on reeglitel põhinev rahvusvaheline kord, kaasav ja õiglane maksualane koostöö ning ülemaailmse dialoogi edendamine poliitika sünergia loomiseks. EL toetab kavandatava konventsiooni kooskõlla viimist olemasolevate rahvusvaheliste maksualgatustega, et vältida dubleerimist ja tagada sidusus. EL ja selle liikmesriigid pooldavad konsensusel põhinevat otsustusprotsessi, et hõlmata kõigi riikide vaatenurki, ning rõhutavad, kui oluline on toetada kestliku arengu eesmärke tõhusa maksupoliitika kaudu.

¹ ST 9129/24 REV 1.

5. Ajutise komitee esimesel sisulisel koosolekul toimunud aruteludel keskenduti volituste võimalikule struktuurile, sealhulgas konventsiooni sisulistele elementidele ja kõrgetasemeliste kohustuste võimalikele teemadele. Koosolekul arutati ka varajaste protokollide samaaegse väljatöötamise küsimust.

6. Sisulistes küsimustes keskenduti peamistes aruteludes riigisiseste ressursside mobiliseerimise kontseptsioonile ja suutlikkuse suurendamise rollile, varakate üksikisikute tõhusa maksustamise tähtsusele ja võimalikele maksumeetmetele keskkonnaprobleemide lahendamiseks. Kõige vastuolulisemad küsimused olid hargmaiste ettevõtete tulude õiglane maksustamine ja piiriüleste tehingute maksustamine. Selle puhul esineb samuti OECD kahesambalise lahendusega kattumise oht. Teine lahkarvamusi tekitav küsimus oli varajaste protokollide võimalik väljatöötamine, eelkõige küsimus, kas kõigepealt tuleks välja töötada raamkonventsioon ja alles seejärel protokollid või töötada välja samaaegsed protokollid kiireloomuliste küsimuste kohta. Delegatsioonide tõstatatud võimalikud teemad varajaste protokollide jaoks olid järgmised: ebaseaduslikud rahavood, piiriüleste teenuste maksustamine, digimajanduse maksustamine, vaidluste ennetamine ja lahendamine, varakate üksikisikute maksustamine, keskkonnaprobleemid, teabevahetus ja maksusoodustused.

7. Ajutise komitee esimees pakkus välja edasiste sammude ajakava, muu hulgas volituste algse kavandi esitamise jaoks ning ÜRO liikmesriikide ja sidusrühmade kirjalike esildiste esitamise võimaldamiseks teise sisulise koosoleku eel.

8. Euroopa Liit ja selle liikmesriigid osalesid aktiivselt ajutise komitee aruteludes. Kokkulepitud seisukoha esitasid ELi delegatsioon ÜROs ELi ja selle liikmesriikide nimel ning Belgia kui nõukogu eesistujaks olev liikmesriik ELi liikmesriikide nimel ajutise komitee esimese sisulise koosoleku avamisel 26. aprillil 2024. Teised istungil osalenud liikmesriigid toetasid ja täiendasid ühist seisukohta. Istungil tegid eesistujariik Belgia, ELi delegatsioon ja komisjoni talitused tihedat koostööd, et korraldada korrapäraseid ELi teabejagamis- ja koordineerimiskoosolekuid. Samuti lubati virtuaalselt osaleda pealinnade delegatsioonidel ja Brüsselis asuvatel maksunõunikel/atašeedel. Need kohtumised toimusid vaheldumisi ÜRO WEOGi piirkondliku rühma kohtumistega, mille järel teavitati kõiki ELi liikmesriike viimastest aruteludest. Kohapeal arutati ka suhtlemist kolmandate riikidega ning kohtumisi asjaomaste sidusrühmadega, näiteks kodanikuühiskonna organisatsioonidega.
9. Ajutise komitee esimene sisuline koosolek oli oluline samm rahvusvahelist maksukoostööd käsitleva uue õiguslikult siduva vahendi pädevuse kavandi ettevalmistamisel. Kinnitades kaasava, tõhusa ja õiglase rahvusvahelise maksualase koostöö tähtsust, rõhutati koosolekul ka märkimisväärseid erinevusi ÜRO eri liikmesriikide ja rühmade seisukohtades, eelkõige arenenud riikide ja arengumaade vahel. Edusammude tegemiseks ja loodetavasti konsensus saavutamiseks mõnes küsimuses on vaja teha palju tööd, tagades, et raamistik vastab tõhusalt kõigi riikide vajadustele.